

PÄÄTÖS

VNK 012: 00/2009

20.11.2009

Asia

KANSALLISEN RUOKASTRATEGIAN VALMISTELU**Asettaminen**

Valtioneuvoston kanslia on päättänyt asettaa johtoryhmän valmistelemaan Kansallista ruokastrategiaa.

Tausta

Hallituksen politiikkariihen kannanoton mukaisesti, maa- ja metsätalousministeriön valmisteltua asiaa, käynnistetään hallituksen ruokastrategian valmistelu. Ruokastrategian pohjaksi on laadittu taustaselvitys (Selvitys Kansallisen ruokastrategian taustaksi 24.6.2009, maa- ja metsätalousministeriö), jossa on koottu yhteen tietoa ruokasektorin tähänastisesta kehityksestä ja muutosvoimista kansallisella, EU:n ja kansainvälisellä tasolla. Taustaselvitys on ollut lausuttavana kesän 2009 aikana ja siihen on ottanut kantaa noin 50 eri tahoa. Mainitun taustaselvityksen ja lausuntojen pohjalta käynnistetään varsinainen strategiatyö.

Tarve kansallisen ruokastrategian laatimiseen on noussut muun muassa siitä, että elintarvikkeiden globaalin kysynnän ja tarjonnan vaihtelut vaikuttavat hintamuutosten kautta yhä enemmän myös Suomen markkinoihin. Öljyn hintakehitys, bioenergian kasvava tarve, ilmastonmuutos, EU:n maatalouspolitiikan tulevaisuus ja tulevat budjettiraamit sekä Suomen omat kansalliset tavoitteet ja erityispiirteet vaikuttavat ruokasektorin toiminnan tulevaisuuteen. Keskeistä on miten varmistetaan, että kuluttajilla on saatavilla riittävä, turvallinen, terveellinen, vastuullisesti tuotettu ja kohtuuhintainen ruoka niin, että myös ruokaketjussa toimivat alkutuottajat, teollisuus, kauppa ja ammattikeittiöt pystyvät toimimaan taloudellisesti kannattavasti ja kansainvälisesti kilpailukykyisesti.

Valtioneuvoston kanslian toimesta asetettavan johtoryhmän osalta on kuultu maa- ja metsätalousministeriötä.

Tavoite ja tehtävät

Keskeisenä tavoitteena on turvata kotimaisen elintarvikeketjun kilpailukyky ja toimintaedellytykset sekä elintarvikkeiden huoltovarmuus tulevaisuudessa. Muuttuvan toimintaympäristön takia tarvitaan pitkän aikavälin suunnittelua ja tavoitteita, joiden varaan koko ruokasektoria koskevia päätöksiä voidaan rakentaa. Strategiassa määritellään eri toimijoiden yhteinen tavoite sille, miten ja millaisten edellytysten varassa Suomen ruokasektorin vuonna 2020 tulisi toimia. Lisäksi strategiassa määritellään eri toimijoiden toimet ja resurssit, joita tavoitteiden saavuttamiseksi tarvitaan. Strategiaan tulisi sisältyä linjaus siitä, miten EU:n maatalouspolitiikkaa tulisi kehittää Suomen kansallisen ruokastrategian kannalta.

Strategiassa käsitellään taustaselvityksestä saatujen lausuntojen perusteella ainakin seuraavia painopistealueita sekä tehdään niitä koskevia suosituksia:

1. Määritellään ne kotimaisten elintarvikkeiden lisäarvo- ja kilpailukykytekijät, joilla haetaan parempaa kannattavuutta koko ketjulle tulevaisuudessa, ja keinot niiden vahvistamiseen.
2. Määritellään ilmastonmuutoksen ehkäisemisen ja siihen sopeutumisen edellyttämät selvitykset, suunnitelmat ja toimenpideohjelmat ruokaketjun eri toimijoita varten.
3. Määritellään elintarviketuotannon huoltovarmuuden edellyttämät kotimaisuus- ja omavaraisuustavoitteet.
4. Määritellään julkisen vallan rooli ja tehtävät sekä muut keinot terveellisen ja kestävä tuotannon ja kulutuksen kannustamisessa sekä ehdotetaan julkisen vallan keinoja.
5. Tehdään ehdotuksia koskien osaamista, ammattitaitoa ja riittävän työvoiman turvaamista sektorin tarpeisiin tulevaisuudessa.
6. Pohditaan keinoja edistää entisestään ruokaketjun eri toimijoiden keskinäistä yhteistyötä, luottamusta ja avoimuutta sekä sovittaa ruokastrategia yhteen jo meneillään olevien hankkeiden ja prosessien kanssa.
7. Määritellään linjaukset EU:n ja kansallisen maatalouspolitiikan kehittämiseksi, jotta harjoitettava maatalouspolitiikka tukee Suomen kansallisen ruokastrategian tavoitteiden toteuttamista.

Johtoryhmä valmistelee strategian, kuulee työnsä aikana asiantuntijoita ja tekee ehdotuksen strategiasta maa- ja metsätalousministeriölle. Ehdotuksen pohjalta maa- ja

metsätalousministeriö valmistelee esityksen Kansalliseksi ruokastrategiaksi, joka annetaan selontekona eduskunnalle syksyllä 2010.

Johtoryhmä

Puheenjohtaja:

vuorineuvos Simo Palokangas

Varapuheenjohtaja:

Brand Performance johtaja Teija Andersen
Fazer-konserni

Jäsenet:

puheenjohtaja Juha Marttila
MTK

pääsihteeri Sinikka Turunen
Kuluttajaliitto

johtaja Risto Pyykönen
SOK-ryhmä

ravitsemustutkija Patrik Borg

tutkimusprofessori Sirpa Kurppa
MTT

toimitusjohtaja Marko Parkkinen

Sihteeri:

maatalous-metsätieteiden maisteri Kaisa Karttunen

Johtoryhmää voidaan täydentää kanslian erillisellä päätöksellä. Johtoryhmä voi kuulla asiantuntijoita.

Toimikausi

Hankkeen toimikausi on 20.11.2009-15.6.2010.

Kustannukset ja rahoitus

Työskentelystä aiheutuvat kustannukset maksetaan valtioneuvoston kanslian 5.3.2009 tekemällä päätöksellä (Dnro 138/25/2009) maa- ja metsätalousministeriölle myöntämästä määrärahasta siinä mainitussa laajuudessa ja ehdoin sekä Maatilatalouden kehittämisrahaston maaseutuelinkeinojen kehittämistoimintaa koskevista tutkimusmäärärahoista niitä koskevien käyttövaltuuksien mukaan.

Johtoryhmä tekee maa- ja metsätalousministeriölle tarkemman esityksen työn edellyttämästä määrärahasta. Siinä otetaan huomioon arvio asiantuntijapalkkioista ja muista mahdollisista palkkioista, arvio mahdollisista erilliselvytyksistä, julkaisuista sekä muista kustannuksista.

Erillisiä kokouspalkkioita ei makseta. Matkakulut korvataan valtion matkustussäännön mukaisesti.

Johtoryhmä noudattaa työssään maa- ja metsätalousministeriön antamia ohjeita työryhmille ja neuvottelukunnille.

Pääministeri

Matti Vanhanen

Vanhempi hallitussihteeri

Kari Peltonen

JAKELU päätöksessä mainitut
maa- ja metsätalousministeriö

TIEDOKSI valtiosihteeri Volanen
kansliapäällikkö Vaittinen
ministeriöt
VNK/kirjaamo
HARE